

MESTNA OBČINA MARIBOR
NADZORNI ODBOR

Številka: 0110-41/2023-49

Datum: 28.02.2024

Na podlagi 48. člena Statuta Mestne občine Maribor MUV št. 10/2011, sprememb in dopolnitev Statuta Mestne občine Maribor MUV št. 8/2014, 12/2019 in 4/2022 ter 31. in 32. člena Poslovnika Nadzornega odbora Mestne občine Maribor (4/2011, 5/2015, 18/2019, 28/2020 in 12/2021), je Nadzorni odbor Mestne občine Maribor na svoji 10. seji, z dne 05.03.2024, sprejel

POROČILO O OPRAVLJENEM NADZORU

Nadzor nad učinkovitostjo spodbujanja gospodarskega razvoja v širšem pomenu v Mestni občini Maribor

(Poročilo je dokončni akt Nadzornega odbora Mestne občine Maribor)

1 UVOD

1.1 Naslov

Poročilo je pregled spodbujanja gospodarskega razvoja MO Maribor.

1.2 Kratek povzetek

Nadzorni odbor Mestne občine Maribor je na svoji 3. redni seji z dne 1. 6. 2023 sprejel program dela Nadzornega odbora, s katerim je tudi odredil nadzor nad učinkovitostjo spodbujanja gospodarskega razvoja v širšem pomenu v Mestni občini Maribor (MOM). V zvezi z navedenim nadzorom je Nadzorni odbor izdal sklep št. 0110-41/2023-1 z dne 12. 7. 2023 o pričetku nadzora ter zadalžil MOM, da mu v vpogled posreduje dokumentacijo in listine, ki jih bo potreboval za izvedbo nadzora.

Na podlagi zahtevanih dokumentov in dodatnih pojasnil je bil izvršen nadzor s strani nadzornika dr. Dušana Lesjaka.

Poročevalec v zadevi izvedenega nadzora je dr. Dušan Lesjak.

1.3 Osnovni podatki o nadzorovanem organu

Ime nadzornega odbora:

Nadzorni odbor Mestne občine Maribor

Ime nadzorovanega organa:

Mestna občina Maribor, mestna uprava

Ulica heroja Staneta 1

2000 Maribor

e-naslov: mestna.obcina@maribor.si

Predmet nadzora:

Nadzor nad učinkovitostjo spodbujanja gospodarskega razvoja v širšem pomenu v MOM.

Cilj nadzora:

Cilj nadzora je preveritev realizacije programov za hitrejši razvoj in povečanje konkurenčnosti in dviga kakovosti gospodarstva in turizma na območju MOM.

Obseg nadzora:

- gradiva, ki se nanašajo na spodbujanje gospodarskega razvoja v MOM, akterji njihove priprave in uresničevanje ter poročila ter analize njihovega uresničevanja ter učinkov.
- Gradbene investicije v MB in presoja multiplikativnih učinkov na gospodarstvo MB (ali o tem obstaja presoja/analiza pri MOM?)
- Pomen in vloga MOM, RRA Maribor in drugih akterjev spodbujanja gospodarskega razvoja.

Obdobje nadzora:

S sklepom nadzornega odbora je opredeljen čas nadzora od avgusta do novembra 2023.

1.4 Obrazložitev nadzora

Nadzor učinkovitosti spodbujanja gospodarskega razvoja v širšem pomenu v MOM je bil izveden z ciljem, da se presodi učinkovitosti spodbujanja gospodarskega razvoja v širšem pomenu v MOM.

1.5 Čas in kraj izvedbe nadzora

Nadzor je bil opravljen v časovnem obdobju od 15. 11. 2023 do 25. 1. 2024.

1.6 Pravna podlaga za izvedbo nadzora

- 45. člen Statuta MOM;
- 23. člen Poslovnika o delu Nadzornega odbora MOM (UL RS št. 6/2016 z dne 29. 1. 2016);
- Program dela Nadzornega odbora MOM (3. seja NO, z dne 1. 6. 2023)

1.7 Datum in številka sklepa o izvedbi nadzora

Sklep Nadzornega odbora MOM o nadzoru št. 0110-41/2023-1 z dne 12. 7. 2023.

1.8 Namen in cilj nadzora

Namen nadzora je prispevati h oz. spodbuditi gospodarski razvoj v širšem pomenu MOM.

Cilj nadzora je presoja učinkovitosti spodbujanja gospodarskega razvoja v širšem pomenu v MOM.

2 OBRAZLOŽITEV POROČILA O OPRAVLJENEM NADZORU

2.1 Pridobitev ustrezne dokumentacije in listin

Nadzorni odbor MOM je prejel gradiva s področja gospodarstva in podjetništva:

- Predlog regijskega projekta INVEST PODRAVJE SLOVENIJA- podporno okolje za privabljanje vlagateljev, ki so ga pripravili RRA za Podravje – Maribor, Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj v sodelovanju z JARA, RASG in RiC Slovenska Bistrica.
- Pogodbo o skupnem pokrivanju stroškov izvajanja projekta Invest Podravje – Slovenija med RRA Podravje – Maribor, Znanstveno-raziskovalnim središčem Bistra Ptuj, Razvojno raziskovalnim centrom Ormož in MOM.
- Pogodbo št. 3141-1/2023 za organizacijo aktivnosti MON na konferenci PODIM 2023 med MOM in Institutom za raziskovanje podjetništva Tovarna podjetij Maribor.
- PODIM 2023 poročilo, MOM, maj 2023.
- Poročilo projektov 2019-2022, Urad za gospodarske dejavnosti.
- Mrežni podjetniški inkubator Podravje, RRA Podravje Maribor, marec 2021.
- INFORMACIJO o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Podravski regiji v letu 2022, AJ PES, Maribor, maj 2023.

Nadzorni odbor MOM je prejel gradiva s področja turizma:

- Konzorcijsko pogodbo za vzpostavitev geografsko povezanega turističnega območja pod skupno blagovno znamko Štajerska
- Pogodbo o sofinanciranju stroškov vzpostavitve geografsko povezanega turističnega območja pod skupno blagovno znamko Štajerska.
- Pogodbo o umestitvi, pripravi elaborata za postavitve usmerjevalne signalizacije in označitvi turističnih kolesarskih povezav v MO Maribor.
- Pogodba o ustanovitvi Partnerstva za Pohorje.
- Pogodbo o skupnem pokrivanju stroškov upravljanja destinacije Pohorje in vodenja in koordinacije Partnerstva za Pohorje za leto 2022 in 2023.
- Predlog programa vlaganj v turistično infrastrukturo za leto 2021, Zavod za turizem, avgust 2021.
- Predlog programa vlaganj v turistično infrastrukturo za leto 2022, Zavod za turizem, junij 2022.
- Predlog programa vlaganj v turistično infrastrukturo za leto 2022, Sprememba, Zavod za turizem, november 2022.
- Strategija razvoja in trženja ponudbe destinacije Pohorje 2021-2027; Povzetek vseh treh faz projekta, Projekt Partnerstvo za Maribor, december 2021.
- Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022-2027.

Nadzorni odbor MOM je prejel tudi številne maile na osnovi vprašanj poročevalca od več zaposlenih v Urada za gospodarsko dejavnost.

2.2 Ugotovitveni del opravljenega nadzora

2.2.1 Gospodarstvo, podjetništvo

Predlog regijskega projekta INVEST PODRAVJE SLOVENIJA- podporno okolje za privabljanje vlagateljev, ki so ga pripravili RRA za Podravje – Maribor, Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj v sodelovanju z JARA, RASG in RiC Slovenska Bistrica.

Sodeluje 41 občin, ki predvidoma rabijo v letu 2021 ter v letu 2022 po 98.500 EUR in letno bi to naj predstavljajo za Maribor 30.099, 34 EUR (30,56 %).

Pogodbo o skupnem pokrivanju stroškov izvajanja projekta Invest Podravje – Slovenija med RRA Podravje – Maribor, Znanstveno-raziskovalnim središčem Bistra Ptuj, Razvojno raziskovalnim centrom Ormož in MOM.

MO Maribor je po pogodbi dolžna nakazati 60.198,72 EUR od 1. 1. 2022 do 31. 10. 2023.

Pogodbo št. 3141-1/2023 za organizacijo aktivnosti MON na konferenci PODIM 2023 med MOM in Institutom za raziskovanje podjetništva Tovarna podjetmov Maribor.

MO Maribor je s pogodbo prevzela obveznost v znesku 12.200 EUR, ki jih je morala poravnati do 31. 5. 2023.

PODIM 2023 poročilo, MOM, maj 2023.

Tovarna podjetmov je kot glavni organizator konference izdala akreditacije za 69 upravičenih deležnikov, kar predstavlja 39 več od pogodbeno določenega minimuma.

Organiziranih je bilo vsaj 20 1:1 srečanj med predstavniki mariborskega start-up ekosistema ter udeleženci konference PODIM.

Poročilo projektov 2019-2022, Urad za gospodarske dejavnosti.

Uvodoma so omenjeni vzpodbujanje zaposlovanja, RRA, podjetništvo, velik poudarek je dan turizmu, predvsem pa sofinanciranju obnove nepremičnin kulturne dediščine v MOM.

Finančna sredstva po razpisu de minimis za sofinanciranje stroškov samozaposlovanja so skupaj 538.377,00 Eur, ki jih je prejelo 188 upravičencev.

Za izvedbo ukrepov in aktivnosti za spodbujanje gospodarstva in razvoj podjetništva, ki imajo vpliv na trg dela in področje spodbujanja podjetništva je bilo nas voljo po razpisu de minimis za nakup opreme 354.727 Eur, ki jih je prejelo 50 upravičencev.

V letih 2020-2022 je MO Maribor planirala in dodelila:

Preglednica 1: Večje investicijske obnove nepremičnin MOM

Leto	Planirano	dodeljeno	št. stavb	Izvedba
2020	400.000 EUR	325.000 EUR	12	10
2021	350.000 EUR	119.116 EUR	6	8
2022	350.000 EUR	282.756 EUR	12	v teku

Večje investicijske obnove nepremičnin, ki so v lasti MOM:

1. Rekonstrukcija po požaru pogorele poslovne stavbe na Valvasorjevi ulici 94 na Studencih: strošek obnove 916.601,00 EUR, rekonstrukcija še poteka.
2. Urgentna utrditev Rotovškega stolpa, stropa poročne dvorane in balkona na južni strani Rotovža. Vrednost obnove: 300.497,55 EUR
3. Ostale večje obnove stavb, fasad in streh različnih objektov v lastni MO MR, leto obnove 2019-v teku, 7 objektov, 6 zaključenih: vrednost 218.692,00 EUR.

Mrežni podjetniški inkubator Podravje, RRA Podravje Maribor, marec 2021.

Število podjetij se je od leta 2010 sicer povečevalo, skupaj v 2018 je bilo v Podravju 22.236 podjetij, od tega 10,57 % novonastalih, 5,89 % pa jih je prenehalo poslovati. Preživetvena doba gospodarskih družb v Podravju, ki so obstala na trgu vsaj 5 let je 46,39 %.

Od leta 2010 se je regionalni BDP povečeval in dosegel 5.749 milijonov EUR v letu 2018. Hkrati se je povečeval tudi regionalni BDP na prebivalca, in sicer iz 14.632 EUR na 17.838 EUR, kar pa

Podravje uvršča šele na 9 mesto med vsemi slovenskimi razvojnimi regijami (indeks ravni je 80,80 %).

INFORMACIJO o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Podravski regiji v letu 2022, AJPES, Maribor, maj 2023.

Gospodarske družbe so poslovno leto zaključile uspešno. 9.117 jih je ustvarilo 550 mio Eur neto čistega dobička in s tem so presegle absolutno raven iz poslovnega leta 2021 za več kot četrtno, realno (ob upoštevanju inflacije) za 15 %. Največje število gospodarskih družb je na področju trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil (1.830 ali 20 % vseh). Gospodarske družbe s področja predelovalnih dejavnosti so zaposlovale kar 40 % vseh delavcev (29.225). Največji delež skupnih prihodkov so ustvarile družbe s področja predelovalnih dejavnosti (47,2 %), u 18,1 % sledi dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil.

Po podatkih Poslovnega registra Slovenije je bilo v Podravski regiji na dan 31. 12. 2022 registriranih 15.157 samostojnih podjetnikov, kar predstavlja 15,7 % vseh podjetnikov v državi, zaposlovali so 17,7 % vseh delavcev in ustvarili 15,7 % vseh prihodkov. Največje število jih je na področju gradbeništva (1.356) in na področju trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil (1.242). Ustvarili so 953 mio EUR prihodkov, kar je za 18,3 % ali realno za 8,7 % več kot v letu 2021. Kar 4.468 oz. 60,1 % vseh samostojnih podjetnikov v regiji ni imelo nikogar zaposlenega.

2.2.2 Turizem

Konzorcijska pogodba za vzpostavitev geografsko povezanega turističnega območja pod skupno blagovno znamko Štajerska

Pogodba opredeljuje članstvo, naloge, cilje, upravljanje financiranje in naloge.

Izpostaviti velja, da se konzorcij ustanavlja za obdobje 1. 8. 2022 do 31. 12. 2024 ter stroške, ki bi naj v prvem letu znašali 72.207,42 EUR, v naslednjih 2 letih pa 135.538,84 EUR, torej skupno 343.285,1 EUR.

Pogodba o sofinanciranju stroškov vzpostavitve geografsko povezanega turističnega območja pod skupno blagovno znamko Štajerska

Pogodba je sklenjena za med RRA za Podravje - Maribor in MOM za leto 2022 in višina sofinanciranja s strani občine znaša 15.000 EUR.

Pogodbo o umestitvi, pripravi elaborata za postavitve usmerjevalne signalizacije in označitvi turističnih kolesarskih povezav v MO Maribor

Pogodba je sklenjena za med RRA za Podravje - Maribor in MOM za leto 2022 in višina sofinanciranja s strani občine znaša 25.000 EUR.

Pogodba o ustanovitvi Partnerstva za Pohorje

Opredeljuje člane partnerstva, njegov namen, organe, vodenje in koordinacijo partnerstva in vire financiranja.

Pogodba o skupnem pokrivanju stroškov upravljanja destinacije Pohorje in vodenja in koordinacije Partnerstva za Pohorje za leto 2022 in 2023

Pogodba opredeljuje višino deleža skupnega pokrivanja stroškov partnerstva s strani MO Maribor in znaša 55.505,21 EUR za 2022, ter 58.277,71 EUR za leto 2023.

Predlog programa vlaganj v turistično infrastrukturo za leto 2021, Zavod za turizem, 2021.

Opredeljuje potrebno turistično infrastrukturo kot npr. Prenovo Hiše Stare trte, Premična stojala, QR table, Interaktivne table, Daljnoglede, Informativne table na Pohorju itd. ter predlagane in izglasovane projekte sodelovanja z občani (participativni proračun) kot npr. Piramida in stari grad, Mariborske ulice nekoč in danes, Živa knjiga Maribora in Ureditev tematskih in rekreativnih poti v Malečniku, za kar vse so planirana sredstva v proračunu 2021 v višini 174.000 Eur (proračunska postavka: 742012 Turistična infrastruktura)

Predlog programa vlaganj v turistično infrastrukturo za leto 2022, Zavod za turizem, mm 2022.

Opredeljuje prenavo Hiše stare trte in 3 projekte predlagane in izglasovane v sodelovanju z občani: Veslaški čolni za 3 ribnike, Informativna tabla in Ureditev tematskih in rekreativnih poti v Malečniku. Izvedba prenove Hiše stare trte bi naj stala 165.125,53 EUR in 3 projekti 33.000 EUR, torej skupaj 198.125,53 EUR

Predlog programa vlaganj v turistično infrastrukturo za leto 2022, Sprememba, Zavod za turizem, november 2022.

Namesto načrtovanih 165.125,53 EUR za izvedbo prenove objekta Hiše Stare trte, so planirana sredstva v program vlaganja 58.500 EUR.

Novelacija investicijskega programa za projekt NRP »Prenova opreme Hiše Stare trte« za 2023.

Z načrtovano naložbo se odpravljajo tudi pomanjkljivosti stavbe, ki vplivajo na kakovost turistične ponudbe v Hiši Stare trte: neustrezna umestitev doživetij vina; nepovezanost dogajanj na prostoru pred hišo z dejavnostmi v notranjosti, manjkajoče sanitarije za invalide.

Vrednost investicije po tekočih cenah z vključenim DDV znaša 715.934,04EUR, brez DDV 586.831,19 EUR in se bo izvajala skladno s časovnim načrtom od septembra 2023 do septembra 2024.

Strategija razvoja in trženja ponudbe destinacije Pohorje 2021-2027; Povzetek vseh treh faz projekta, Projekt Partnerstvo za Maribor, december 2021

Nosilec projekta je RRA za Podravje; Pregled potrebnih sredstev za izvajanje aktivnosti v 2022-2023 je 260.000 EUR za koordiniranje aktivnosti PzP ter investicije v klesarsko infrastrukturo. Za zagon projektnih skupin in vseh delovnih skupin po 5 stebrih bi v okrnjeni izvedbi aktivnosti bilo treba zagotoviti še vsaj 70.000 – 100.000 EUR v naslednjih letih.

Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022-2027.

Za večino aktivnosti ukrepov 6 prioritet ocene stroškov in vir financiranja niso opredeljeni.

2.2.3 Finančna sredstva MOM za projekte za gospodarstvo in podjetništvo, turistično infrastrukturo ter nepremičnine v lasti MOM

Iz razpoložljivih gradiv je za opazovano obdobje MOM namenila po posameznih sklopih 2.822.844,15 EUR kot je vidno iz spodnjih preglednic.

Preglednica 2: Gospodarstvo in podjetništvo

Projekt	leto	Znesek (EUR)	Opomba
Invest Podravje	2021-22	60.198,68	
PODIM 2023	2023	12.200,00	
Skupaj	2021-23	72.398,68	

Preglednica 3: Turizem

Projekt	Leto	Znesek (EUR)	Opomba
B. znamka Štajerska	2022	15.000,00	Za obdobje 2022-24 je 343.285,10
Kolesarske povezave	2022	25.000,00	Signalizacija in označitev
Partnerstvo za Pohorje	2022-23	113.782,92	55.505,21 za 2022 in 58.277,71 za 2023
Strategija 2021-2027	2022-23	260.000,00	
Skupaj	2021-23	413.782,92	

Preglednica 4: Turistična infrastruktura

Projekt	Leto	Znesek (EUR)	Opomba
Turistična infrastrukt.	2021	174.000,00	Hiša Stare trte, stojala, QR tabele itd.
Turistična infrastrukt.	2022	91.500,00	Hiša Stare trte, 3 participativni projekti
Turistična infrastrukt.	2023-24	715.934,04	Hiša stare trte in okolica
Skupaj	2021-23	981.434,04	

Preglednica 5: Obnova nepremičnin kulturne dediščine v MOM (zaključene)

Projekt	leto	Znesek (EUR)	Opomba
Obnovljenih 10 stavb	2020	313.506	
8 stavb	2021	117.524	
12 stavb	2022	282.334	
Skupaj		713.364	

Preglednica 6: Investicijske obnove nepremičnih v lasti MOM (zaključene)

Projekt	leto	Znesek (EUR)	Opomba
Valvasorjeva ul. 94	2021-22	877.976,00	Rekonstrukcija po požaru uničenega vrtca
Rotovž	2022	219.781,00	Statična sanacija (stolp, strop in balkon)
Rotovž, Andrag. zavod	2020-22	207.228,00	Fasade 6 objektov
Skupaj		1.304.985	

Preglednica 7: Tekoča investicijsko-vzdrževalna dela in tekoče vzdrževanje poslovnih prostorov, ki jih upravlja urad v letu 2023

Objekt	Znesek (EUR)	Opomba
Kraljeviča Marka 19 -MTT	13.800	Sanacija vlage v objektu
Ulica heroja Tomšiča 6	9.900	Sanacija stene in slikopleskarska dela
Kraljeviča Marka 19 -MTT	9.500	Sanacija strehe
Vošnjakova 1	8.800	Sanacija prezračevalnega sistema in zamenjava svetil
Avtomobilska ul. 25	8.500	Sanacija tlakov in sten v zavetišču za živali
Kraljeviča Marka 19 -MTT	7.000	Sanacija strehe transformatorske postaje
Kalohova 18	4.900	Sanacija elektro omaric
Ostalo	Manjši zneski	Vzdrževanje poslovnih prostorov, zamenjava posameznih dotrajanih elementov (peči, radiatorji, stavno pohištvo, tlaki...) redni servisi, zavarovanja...
Skupaj	62.400	

Investicij urad v letošnjem letu ni izvajal, saj za le - te v proračunu niso bila zagotovljena sredstva. Večje investicije izvaja Projektna pisarna in Urad za komunalno, promet in prostor.

Preglednica 8: Turistične nočitve in turistične takse

Leto	Število	Znesek TT	Opomba
2019	460.018	640.849,80	1.1.2019 = 1,27 EUR; 1.4.2019 = 2,00 EUR
2020	201.129	274.806,57	
2021	256.427	307.707,91	
2022	439.414	590.455,82	
2023	544.859	922.472,85	1.4.2023 = 2,5 EUR

vir: www.taksa.si

Preglednica 9: Gostje, nočitve in turistične takse v 2023

mesec	št. gostov	št. nočitev	znesek TT
1	11.856	36.763	42.612,00
2	13.396	37.191	47.585,00
3	10.857	29.895	35.486,00
4	16.769	36.254	62.985,10
5	19.850	44.641	79.732,50
6	26.812	54.688	100.288,75
7	37.443	90.971	178.322,50
8	36.083	60.213	121.811,25
9	24.263	43.643	87.512,50
10	17.187	43.198	66.267,50
11	10.434	31.792	43.851,25
12	14.287	35.610	56.018,50
		544.859	922.472,85

3 ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

Na podlagi pridobljene in proučene dokumentacije ter e - mail dopisovanja z različnimi naslovniki ugotavljamo:

3.1 Gospodarstvo in podjetništvo

Iz dokumentacije izhaja, da je MOM na področju gospodarstva in podjetništva vključena neposredno v sledeče projekte in aktivnosti:

- Projekt Invest Podravje Slovenija, v katerem sodeluje MOM v letih 2022 in 2023 s RRA Podravje – Maribor, Znanstveno-raziskovalnim središčem Bistra Ptuj, Razvojno raziskovalnim centrom Ormož.
- PODIM 2023, v katerem sodeluje s Institutom za raziskovanje podjetništva Tovarna podjetij Maribor.
- Sofinanciranje samozaposlovanja v letih 2019-2022.
- Financiranje ukrepov in aktivnosti za spodbujanje gospodarstva in razvoj podjetništva v letih 2019-2022, ki imajo vpliv na trg dela in področje spodbujanja podjetništva.

Preglednica 9: Sofinanciranje projektov/aktivnosti na področju gospodarstva in podjetništva v obdobju 2019-2023

Projekti/aktivnosti	Obdobje	Znesek (EUR)	Opomba
Invest Podravje	2022 in 2023	50.198,72	
PODIM 2023	2023	12.200	
Samozaposlovanje	2019-2022	538.377	188 upravičencev
Gospod. in podjetništvo	2019-2022	354.727	50 upravičencev za nakup opreme
Skupaj		955.502,72	

Na vprašanje, kako to, da so v gradivu od RRA Podravje Maribor z naslovom **Mrežni podjetniški inkubator Podravje**, ki je nastalo marca 2021, podatki le do leta 2018, smo prejeli sledeč odgovor od RRA: »V začetku leta 2021 so bili javno dostopni le primerljivi podatki za navedeno leto. Večina podatkov je pri statističnem uradu plačljiva, za kar v primeru priprave projektov nimamo finančnih sredstev. Običajno so brezplačno dostopni statistični podatki za dve ali več let nazaj«.

3.2 Turizem

Iz dokumentacije izhaja, da je MOM na področju turizma vključena neposredno v sledeče projekte in aktivnosti:

- Vzpostavitev geografsko povezanega turističnega območja pod skupno blagovno znamko Štajerska,
- Umestitev in priprava elaborata za postavitve usmerjevalne signalizacije in označitve turističnih kolesarskih povezav v MO Maribor,
- Ustanovitev Partnerstva za Pohorje,
- Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022-2027.

Iz Preglednice 3: Turizem izhaja, da je v letih 2021 do 2023 MOM namenila različnim projektom in aktivnostim 413.782,92 EUR, pri čemer je za izpostaviti, da ocenjujejo da bo za uresničevanje Strategije trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022-2027 potrebnih še vsaj 70.000 do 100.000 EUR v prihodnjih letih.

3.3 Turistična infrastruktura, kulturna dediščina in investicijsko vzdrževanje nepremičnin MOM

Iz dokumentacije izhaja, da je MOM na področju investicijskega vzdrževanja nepremičnin MOM in njene kulturne dediščine vključena neposredno v sledeče projekte in aktivnosti:

- Vlaganja v turistično infrastrukturo
- Obnova nepremičnin kulturne dediščine MOM
- Večje investicijske obnove nepremičnin v lasti MOM v letih 2020-2021, ter 2022 in dalje.
- Tekoče investicijsko vzdrževalna dela v letu 2023

Preglednica 11: Turistična infrastruktura, kulturna dediščina in investicijsko vzdrževanje nepremičnin

Projekti/aktivnosti	Obdobje	Znesek (EUR)	Opomba
Turistična infrastruktura	2020-2023	981.434,04	
Kulturna dediščina		713.364,00	
Obnova nepremičnin	2020-2022	1.304.985,00	
	2023-	1.435.790,55	V teku
Tekoče invest. vzdržev.	2023	62.400,00	
skupaj	2020-	4.497.573,59	

Kot je vidno iz Preglednice 10, MOM namenja v opazovanem obdobju precejšnja sredstva za turistično infrastrukturo, kulturno dediščino in investicijsko vzdrževanje nepremičnin v lasti MOM, kar ima zanesljivo pozitiven vpliv na povečanje števila nočitev v MOM, za katere ocenjujemo, da je v letu 2023 za približno 100.000 nočitev večje kot v primerljivem letu 2019, ko jih je bilo 460.018. To ima zanesljivo multiplikativen učinek na gostinstvo, trgovino in gospodarstvo v regiji in širše.

Omeniti velja tudi nočitve in turistične takse, ki so se v letu 2023 približale 550.000 nočitev in 922.472,85 EUR (v letu 2019, ki je zaradi COVID-19 bolj primerljivo kot obdobje med 2020-2022 ko je bilo 460.018 nočitev in ko so turistične takse znašale 640.849,80 EUR). Vsekakor je to rast za pripisati med drugim tudi prizadevanjem MOM na področju turizma.

3.4 Spremljanje uresničevanja razvojnih dokumentov in pogodb

Za navedene strateške in druge dokumente s področja gospodarstva in podjetništva ter turizma na Uradu za gospodarske dejavnosti, Sektorju za gospodarstvo nimajo imenovanih strokovnih komisij s sklepom župana, saj opravljajo delovne naloge v skladu s pristojnostmi sektorja.

S sklepom župana imajo v Sektorju za gospodarstvo imenovane le strokovne komisije za izvajanje javnih razpisov na področju spodbujanja gospodarstva, podjetništva in kmetijstva.

Določeni dokumenti se obravnavajo v okviru sej, odborov...posameznih pristojnih institucij (seja sveta Zavoda za Turizem Maribor, delovna skupina za turizem, seja sveta zavoda RRA, seja regije...).

Npr. v procesu priprave dokumenta Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022-2027 je sodelovalo več deležnikov kot npr. spletna anketa (povabilo k sodelovanju vsem deležnikom v zasebni, javni in nevladni sferi v MOM), 5 fokusnih skupin, kjer so sodelovali deležniki s področja kulture, športa, turističnega gospodarstva in izobraževanja ter več kot 70 intervjujev, 5 forumov s strokovnjaki.

Na vprašanje, ali je bila izvedena morebiti kaka analiza oz. ali obstaja poročilo učinkov tega projekta po izteku financiranja stroškov samozaposlovanja oz. z drugimi besedami ali so upravičenci bili samozaposleni tudi kasneje, smo prejeli sledeč odgovor: "Vsi upravičenci do finančnih sredstev po javnem razpisu de minimis za samozaposlitev nam morajo v skladu z razpisno dokumentacijo po preteku enega leta posredovati končna poročila, iz katerih je razvidno za kaj so prejeta sredstva namenili, kako so jim pomagala pri podjetniških zagonskih težavah in preverimo ali so še aktivni na trgu. Na podlagi pregleda poročil ugotavljamo, da je ukrep zelo učinkovit in v veliko pomoč podjetnikom na začetku karijerne poti. Pred odločitvijo glede izvajanja tega istega ukrepa se posvetujemo tudi z ostalimi pristojnimi institucijami, ki ukrep zelo podpirajo. Predvsem z območnim Zavodom za zaposlovanje in Ajpsom smo v kontaktu in nam potrjujejo, da je po ukrepu veliko povpraševanje glede na statistiko odprtih s.p-jev po posameznih letih."

Na vprašanje, kaj je bil vir finančnih sredstev za financiranje stroškov samozaposlovanja in financiranja ukrepov in aktivnosti za spodbujanje gospodarstva in razvoj podjetništva, ki imajo vpliv na trg dela in področje spodbujanja podjetništva, smo prejeli odgovor: "Nenamenski proračunski vir financiranja, ki je na nivoju občine namenjen za financiranje vseh neobveznih vsebin oz. nalog."

Na vprašanje, ali obstaja kaka analiza učinkov Invest Podravje Slovenija - podporno okolje za privabljanje vlagateljev, smo prejeli sledeč odgovor:

»V tem času je bilo v okviru projekta smo:

A. Merljivi učinki:

1. Prejeli **89 povpraševanj** s strani investorjev, s strani MGTR/MGTŠ ter SPIRIT SLOVENIJA. Na vsa vprašanja smo pripravili ponudbo iz regije. Izvedli smo **8 ogledov** lokacij. **2 investitorja** sta ta trenutek aktualna. **1 investitor je v zaključni fazi odkupa zemljišč** (ima sklenjeno pogodbo s podjetjem, ki opravlja odkup zemljišč ter sklenjeno pogodbo z odvetniško družbo),
2. evidentirali **64 investicijskih priložnosti** (nepremičnine, deleži v podjetjih...). Evidentirali smo kaj regija v tem trenutku Podravska regija investorjem lahko ponudi,
3. Z evidentiranimi investicijskimi priložnostmi smo ciljno nagovarjali investitorje. Izvedeno je bilo **69 ciljnih nagovarjanj investitorjev**,
4. Vzpostavljali kontakte z investitorji, developerji in »svetovalci« na področju investicij (prisotni smo bili na 17-tih mednarodnih investicijskih dogodkih (70 osebno, 303 kontakte preko LinkedIn platforme), sodelovali smo z **17 timi veleposlaništvi** in **16 timi poslovnimi klubi** ter objavili **49 objav** na platformi LinkedIn, s katerimi smo promovirali Podravsko regijo kot destinacijo zanimivo za investitorje.
5. Oblikovali 6 predlogov strateških razvojnih projektov.
6. Izvedli smo podrobne analize gospodarstva in človeških virov v Podravski regiji, preučili Slovenske in globalne trende razvoja ter na podlagi tega **oblikovali Strategijo privabljanja investitorjev** v Podravsko regijo. Ta je bila dopolnjena na 5-tih strokovnih posvetih z vsemi relevantnimi deležniki v regiji ter **potrjena na Svetu Podravske regije**. Ta je pomembna zato, ker smo uspeli v regiji identificirati 22 prioriternih sektorjev, ki sovpadajo z razvojnimi možnostmi v regiji, definiralo pa se je **10 prioriternih sektorjev za aktivno nagovarjanje investitorjev**:
 - C28 – proizvodnja drugih strojev in naprav,
 - C33 - Popravila in montaža strojev in naprav,
 - M71 - Arhitekturo in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje,
 - C17 - Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja,
 - I55 - Gostinske nastanitvene dejavnosti,
 - J62 - Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti,
 - C16 – Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja,
 - C21 - Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov,
 - C26 - Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov pohištva,
 - C27 - Proizvodnja električnih naprav.

Definiranje sektorjev nam omogoča prehod iz »pasivnega« privabljanja investitorjev v aktivno ciljno nagovarjanje investitorjev z namenom dvigniti dodano vrednost na zaposlenega v regiji, dvigniti osebne dohodke, kreirati zanimiva delovna mesta in zmanjšati beg možganov iz regije.

B. Nemerljivi učinki:

- povezali Območna razvojna partnerstva v sistem privabljanja investitorjev:
 - ZRS Bistra Ptuj,
 - RASG,
 - RRC Ormož,
 - RIC Slovenska Bistrica,
- povezali občine v Podravski regiji za sodelovanje na področju privabljanja investitorjev (npr. primer Palfinger),
- povečali prepoznavnost Podravske regije med investitorji,

Potrebno se je zavedati, da sta dve leti, kolikor je trajal projekt, iz vidika večjih investorjev kratko časovno obdobje. Ti imajo notranje procedure odločanja, postopki povezani s pridobivanjem zemljišč so dolgi...«

Na Vprašanje glede investicij v turistično infrastrukturo in tudi širše gradbene investicije v MB, ali obstaja kaka presoja/analiza multiplikativnih učinkov na gospodarstvo Maribora, ga. Mojca Lešnik, vodja Sektorja za gospodarstvo odgovarja: »V zadnjih 5 letih mi ni znano, da bi bila narejena konkretna analiza glede multiplikativnih učinkov na gospodarstvo zaradi investicij v turistično infrastrukturo. Učinke vlaganj v turistično infrastrukturo spremljamo skozi več dejavnikov v okviru strategije razvoja turizma. V gospodarskem smislu vlaganja v investicije zagotovo pozitivno vplivajo na večje število prihoda turistov, večje zadovoljstvo občanov, kar posredno vpliva tudi na potrošnjo v ostalih dejavnostih, ki sooblikujejo turistično ponudbo. V zadnjih letih se turizem v Mariboru zaradi novih turističnih produktov, vlaganj tako v turistično infrastrukturo kot v ureditev trgov, parkov... zelo razvija. Beležimo večje število prihoda turistov iz leta v leto, prav tako se je podaljšala doba bivanja na destinaciji. Postali smo bolj prepoznavna in turistično konkurenčna destinacija. Zaradi povečanega povpraševanja po turističnih storitvah se kažejo tudi potrebe po novih [delovnih mestih v gostinstvu](#), turizmu, trgovini. V skladu z akcijskim načrtom razvoja turizma, s povezovanjem, z vzpostavitvijo partnerstev (primer Partnerstvo za Pohorje), s sodelovanjem s ključnimi akterji na področju turizma, dosegamo boljše rezultate in razvijamo turizem tako regijsko kot lokalno. Zelo pomembno za nas kot lokalno skupnost pa je, da je z vlaganji v investicije tudi zadovoljstvo predvsem občanov večje, kar posredno vpliva tudi na večje zadovoljstvo in boljšo uporabniško izkušnjo za turista.«

Priporočila:

- Glede opredelitve potrebnega zneska za uresničevanje Strategije trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022-2027 (potrebnih še vsaj 70.000 do 100.000 EUR v prihodnjih letih), je treba vsekakor treba časovno in zneskovno bolj opredeliti in utemeljiti.
- Glede spremljanja uresničevanja razvojnih dokumentov in pogodb bi kazalo bolj okrepiti aktivnosti predvsem poročanje pristojnih institucij Uradu za gospodarske dejavnosti, saj bi se s tem lahko zagotovil pregleden, zbiran in celovit pregled nad uresničevanjem razvojnih projektov.
- Kazalo bi se izvesti analizo oz. presojo multiplikativnih učinkov vlaganj v turizem in gradbene investicije na gospodarstvo, pri čemer pa je za izpostaviti, da sta na Sektorju za gospodarstvo zaposleni le 2 osebi.

4 ODZIV NA OSNUTEK POROČILA

Glede prvega priporočila zgoraj, smo prejeli sledeč odgovor 31. 1. 2024: Glede prve točke podamo pojasnilo takoj, ko prejmem informacijo iz RRA.

Glede vprašanja: Kako oz. za kaj se porablja znesek turističnih taks, pobranih v zadnjih letih, pa smo prejeli sledeč odgovor: Namenski proračunski vir turistične takse se letno v skladu s sprejetim proračunom porabi za:

- izvajanje programov za razvoj turizma regijskega kot lokalnega (RRA in Zavod za turizem MB) in vlaganja v turistično infrastrukturo.

član Nadzornega odbora MOM.
dr. Dušan LESJAK

predsednik Nadzornega odbora MOM
mag. Dejan PETKOVIČ

POSREDOVATI (po elektronski pošti):

nadzorovanemu organu:

- Urad za gospodarske dejavnosti
- Aleksander Saša ARSENOVIČ, župan MOM
- objaviti na spletni strani MOM